

Силабус курсу Релігійний туризм та сакральна географія	
Освітній ступінь – магістр Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 031 Релігієзнавство Освітньо-професійна програма «Релігієзнавство» Кількість кредитів – 4	
Рік підготовки, семестр – 1 рік 4 місяці, 2 семестр Компонент освітньої програми: вибірковий	
Дні занять: згідно з розкладом занять Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи	
Мова викладання: українська	

Керівник курсу

д.і.н., проф. Бистрицька Елла Володимирівна

Контактна інформація elherman@ukr.net 0672578284

Опис дисципліни

Дисципліна «Релігійний туризм та сакральна географія» спрямована на ознайомлення студентів зі змістом розвитку релігійного туризму та сакральної географії в зарубіжних країнах і в Україні, видами і формами релігійного туризму, основними центрами релігійного туризму та паломництва. Основними акцентами при вивченні курсу є поглиблення знань з історії розвитку релігійного туризму, сакральної географії та паломництва; формування історичного мінімуму знань про зміст і напрями розвитку релігійного туризму, його місце в системі туристичної діяльності. Завданнями дисципліни – сформувані у студентів цілісне уявлення про розвиток релігійного туризму та сакральної географії, сучасні тенденції їх розвитку.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Становлення, історія релігійного туризму.	
Тема 1. Поняття і суть релігійного	Знати основні поняття релігійного

<p>туризму та сакральної географії. Релігійні рекреаційно-туристичні ресурси.</p>	<p>туризму та сакральної географії, паломництва. Форми, типи і категорії релігійного туризму. Різновиди релігійного туризму та сакральної географії. Проблема класифікації релігійного туризму. Особливості РТ порівняно з іншими видами туризму. Релігійно-туристичні об'єкти. Сакральна географія як туристське явище.</p>
<p>Тема 2. Передумови розвитку релігійного туризму.</p>	<p>Аналізувати розвиток релігійного туризму в історичному розрізі: етапи становлення та розвитку релігійного туризму та паломництва. Сучасний стан розвитку релігійного туризму у світі. Місце РТ в сучасній індустрії туризму.</p>
<p>Тема 3. Особливості розвитку релігійного туризму в світі та Україні</p>	<p>Розкрити актуальні проблеми розвитку релігійного туризму у світі та Україні: соціо-культурний, економічний та нормативно-правовий аспект. Перспективи розвитку релігійного туризму та сакральної географії.</p>
<p>Тема 4. Релігії світу та їх розподіл частинами світу.</p>	<p>Проаналізувати визначення та структуру релігії. Функції релігії у суспільстві. Типологія сучасних релігій, віровчень.</p>
<p>Тема 5–6. Релігійний туризм у різних християнських конфесіях.</p>	<p>Знати основи християнського віровчення. Поширення християнства у світі. Основні напрями християнства. Православні центри, монастирі і храми як об'єкти паломництва. Культ святих і його роль у розвитку РТ. Єрусалим як світовий центр християнства. Католицизм: особливості паломництва та святині. Ватикан як центр католицького РТ.</p>
<p>Тема 7. Релігійний туризм в ісламі.</p>	<p>Аналізувати основи віровчення. Територія поширення ісламу в світі. Найважливіші центри РТ в країнах ісламу. Хадж у Мекку як невід'ємна частина мусульманського віровчення. Архітектурні пам'ятки ісламу.</p>
<p>Тема 8. Релігійний туризм в буддизмі.</p>	<p>Розкрити основи віровчення буддизму та основні напрями. Поширення буддизму у світі. Буддистські монастирі як об'єкти РТ. Особливості РТ в ламаїзмі.</p>
<p>Тема 9. Релігійний туризм в іудаїзмі.</p>	<p>Проаналізувати сучасні течії іудаїзмі та традиції євреїв. Територія поширення іудаїзму.</p>

Тема 10. Релігійний туризм в індуїзмі.	Знати сучасні течії індуїзму. Основи віровчення. Особливості формування місць РТ в індуїзмі: місця діяльності богів та їх перевтілень, природні об'єкти і явища, релігійні споруди.
Змістовий модуль 2. Просторова організація паломництва.	
Тема 11. Паломництво в світі.	Знати історію паломницького руху. Паломницький туризм, його види. Особливості та історія паломництва в буддизмі, ісламі, християнстві, іудаїзмі та індуїзмі.
Тема 12. Паломництво в представників інших релігій та рухів.	Розкрити історію розвитку паломницького руху в конфуціанстві, даосизмі, джайманізмі та основні об'єкти поклоніння.
Тема 13. Паломництво в Україні.	Проаналізувати особливості сучасних релігій, поширених в Україні. Історія та сучасний стан розвитку релігійного туризму й паломництва в Україні. Християнські святині: лаври, церкви та монастирі України; місця з'явлення Богородиці, чудотворні ікони. Культурно-релігійні пам'ятки Криму. Єврейські релігійні святині в Україні. Святі місця хасидизму в Україні. Нормативно-правове забезпечення діяльності в галузі релігійного туризму в Україні.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК-8	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК-9	Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК-10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК-11	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
СК-1	Здатність критично осмислювати проблеми у сфері релігієзнавства і на межі галузей знань, аналізувати наукові здобутки та результати релігієзнавчих напрямів і шкіл.
СК 3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення у галузі релігієзнавства, розв'язувати сучасні релігієзнавчі проблеми.

СК 4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування емпіричних даних та теоретичного матеріалу з використанням усталених і новітніх методів релігієзнавства.
СК 5	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі релігієзнавчого знання.
СК 12	Здатність застосовувати багатоманіття методологій релігієзнавства при вивченні феномену релігії.
СК 13	Здатність виявляти сучасні тенденції співіснування різних релігій і конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу.
РН-1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.
РН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, володіти способами інформаційно-описової діяльності, систематизування даних, структурування, опису предметної сфери.
РН-5	Вміти виявляти потенційні зв'язки предметних знань релігієзнавства і застосовувати їх у процесі аналізу актуальних суспільних проблем.
РН-7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями та школи класичного і сучасного релігієзнавства.
РН-10	Приймати ефективні рішення при розв'язанні складних задач і проблем релігієзнавства та у ширших контекстах, зокрема в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

Літературні джерела

1. Лебедев І. В. Туризм і рекреація як фактори формування людського капіталу. *Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: Зб. наукових праць*. Одеса: Купрієнко С. В., 2017. С.32–38.
2. Інформаційні матеріали підготовлені до чергового засідання постійно діючого Круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин».
URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_Religiya.pdf.
3. Бордун О. Ю., Шуманська Ю. П. Сучасний стан і перспективи розвитку в Україні європейського паломницького шляху Святого Якова. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 28. С. 54–61.
4. Географія релігійного туризму в Україні. Навчальний посібник. / А. Ковальчук, М. Рутинський, А. Манько, Т. Завадовський, Д.Каднічанський. Львів: ТЗОВ «Дизайн-Студія», 2016. 474 с.
5. Мальська М. П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: Монографія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 268 с.
6. Ковальчук А. С. Релігійний туризм в Україні: проблеми і перспективи розвитку. *Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. наук, праць: у 3 т. К., Луцьк: Вежа, 2000. Т.1. С.365–367.*
7. Ковальчук А. С. Конфесійно-географічна характеристика релігійно-

- паломницьких об'єктів в Україні. Монографія. Львів: Фенікс, 2002. 120 с.
8. Ковальчук А. Релігійний туризм в Україні. Навчальний посібник. / А. Ковальчук, Д. Каднічанський, М. Рутинський, Т.Завадовський, А. Манько Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 420 с.
 9. Паломництво та релігійний туризм [Текст] : навч. посіб. / О. О. Любіцева, С. П. Романчук. - К. : Альтерпрес, 2011. - 415 с.
 10. Сапелкіна З. П. Релігійний туризм: навч. Посібник. Київ, «Альтерпрес», 2009. 244 с.
 11. Сапелкіна З. П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. / З.П. Сапелкіна К.: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012. 220 с.
 12. Христов Т. Т. Религиозный туризм. М.: «Академия», 2003. 288 с.
 13. Христов Т. Т. Религиозный туризм. Учебное пособие. М.: Издательский центр «Академия», 2005. 288 с
 14. Яроцький П. Л. Паломницький (релігійний) туризм в Україні: перспективи розвитку. / Релігієзнавство. Навчальний посібник: 2-ге вид. К., 2004. 234 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів та відповідно до критеріїв якості знань). Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5–6 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (тема 1–10) – усне опитування, рецензії, робота з джерелами, есе, тести	70
Змістовий модуль 2 (тема 11–13) – усне опитування, рецензії, робота з джерелами, есе, тести	15
Підсумковий контроль – тести	15

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних і семінарських робіт.

- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE